

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inzerate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXI.

V Celovcu, 20. marca 1902.

Štev. 12.

Moja šola.

IV.

Korošcem, ki so slepi, je težko odpreti oči. Če ž njimi in njihovimi otroci popolnoma napačno ravna, ne bodo spoznali, da se njim krivica godi, ampak rajši mislijo, da so oni abotni in njih otroci buteljni. Jaz vsaj zdaj spoznam, da nisem bil jaz butelj, ampak čisto drugi ljudje. Mnogi Korošci si še v spanju ne bi upali tega misliti, da imajo slovenski otroci naravno pravico do materinega učnega jezika v šoli ravno tako kakor nemški ali laški. Če to tirjamo, nismo še veleizdajalci, ampak samo ljudje smo, ki zahtevamo človeške pravice. V tisti šoli nisem le jaz tujec bil slovenski, ampak tudi domačih je bilo mnogo slovenskih šolarjev, učitelji pa razun v prvem razredu trdi Nemci. Moja rojstna vas je čisto slovenska. Ko sem študiral, dobili so drugega učitelja — trdega Nemca. Pravili so mi učenci: „Was ist das Zeitwort? Was ist das Hauptwort?“ Še za nemške otroke je potratna časa, kaj pa ima slovenski otrok, če to zna na pamet? Dete pa meni, da je čudno modro, če tudi ne vé, kaj govori, in še bolj nespametni stariši občudujejo otroka, kako zna. V enem letu ali dveh letih vprašaj, kako zna še; pa tudi ne zabi vprašati, kaj zna, t. j. ali vé, kaj pomeni, kar govori. Nekoliko se celo papige in skorci naučé kakoršnegakoli jezika, pa ne da bi kdo zavoljo tega hvalil njih modrost; le zabavo nam delajo in smejimo se jim. Kakega resnega pogovora ne boš začel s še tako zgovorno papigo.

Brali smo tudi že v „Miru“, kako so jo „nemški“ šolarji v slovenski vasi pobrisali, ko jih je ženska, katero so z nemškim pozdravom hoteli zbadati, res nemško ogovorila. Jaz bi, če bi bil „inšpehtar“, izdal oklice, naj si v vsaki slovenski hiši omislijo v zabavo nemško papigo. Ker so pa te živalice drage iz tujine, naj se kar iz „naših“ šol naročajo, ker imajo že učitelji nalogo ali nadlogo jih vežbati.

„Študirati ste pa vsaj koj mogli, če ste gospod“, mi more zdaj kdo ugovarjati. Ako bi v nemško šolo ne hodil, bi pa študirati ne mogel — tak ugovor sem že parkrat slišal in nasprotniki slovenskih šol ga radi navajajo. Toda s tem mi nihče ne izmakne orožja, da ne bi grajal, kar je graje vredno. Kar ni prav, pač ni prav; tista trepasta

šola mi gotovo ni pripomogla h študiranju, ampak ravno ona bi me „vrgla“. Brat je dobil službo v slovenski vasi in vzel me je k sebi. S stricem sta se pogovorila, da bo tako boljše in jaz sem se jako razveselil slišati, da bom tam hodil v slovensko šolo. Kako lahko sem v slovenski šoli dihal! Ker je učitelj slovensko govoril, sem menil, da je slovenska šola, a bila ni. O tem sem se dvakrat prepričal, tako da še doslej nisem zabil.

Enkrat me učitelj pokliče in reče: Povej „Die vier Jahreszeiten“. Nisem znal in jokaje se izgovarjam, da ne „zastopim“. Tu sva se vsaj zgovoriti mogla z učiteljem, a po resnici povem, da me je bilo jako sram. Da me osramoti, pokliče učitelj deklico, ki je bila pa že od doma malo „Nemka“ in je nekoliko, pa tudi prav malo znala, in pravi: Ta zna, ti pa ne, pa sem mislil, da boš ti najboljši znal (sevé, ker sem prišel iz nemške šole!). Oh sem zdihoval, zakaj se nisem učil; ta sramota zdaj. Nemški učitelji prej niso zmogli toliko, da bi se bil sramoval, ker je bila njih beseda tuja, materina beseda pa mi je segla v srce. Le škoda, da berilo tudi ni bilo v materinem jeziku, slovensko, kako rad bi se bil naučil o štirih letnih časih. Saj ne bo tako težko, sem si mislil, in zanimiva se mi je zdela reč — a luščina, luščina trda — tuji jezik, da, jedra ne moreš ukusiti ali užiti! — Drugokrat sem moral k zemljevidu in o Karavanakah praviti. Imel sem nekaj napisanega, česar sem se pri kozi na paši naučil. Pravil sem nekaj zmedenega, kazal pa že celo ne prav. Doma sem vprašal in še-le izvedel, da so Karavanke koroške gore. Zakaj pa ne povejo slovensko, da bi človek vedel, kaj se uči, sem se glasno pojezil že tedaj! Da ne znam, mi ni bilo prav, saj sem hotel prvi biti, v neznanem jeziku pa ni šlo in se mi ni ljubilo. Štel sem se proti drugim sam Nemca, ko se pa nisem skazal, mrzelo mi je samemu in bi raji bil Slovenec, pa kaj znal.

C. kr. kmetijska družba in družba sv. Mohorja.

C. kr. kmetijska družba imela je preteklo sredo svoj občni zbor. Na tem zboru prišlo je tudi vprašanje v razgovor, kako bi se dale na deželi napraviti praktične kmetijske knjižnice. Oglasil se je

znani veliki modrijan, prvak „Bauernbunda“ Wieser. Le-ta je naglašal potrebo takih knjig: da se odpravijo iz hiš bukve družbe sv. Mohorja, katere je opetovano imenoval „Schundbücher“. Treba bo pač tirjati od Wieserja, da pred sodniki dokaže, so-li res družbene knjige „Schundbücher“. Priče imamo, ki so pripravljene pred sodnijo pričevati, da se je Wieser drznil tako govoriti. — Vemo pa:

- 1.) da Wieser, menda rojen Slovenec, ni zmožen brati knjig imenovane družbe;
- 2.) vemo, da še nobene knjige, izdane od te družbe, on ni bral;
- 3.) vemo, da nikakor ni umestno, da se na občnem zboru c. kr. kmetijske družbe hujska proti društvu, ki toliko stori za izobrazbo našega národa;
- 4.) poznamo posestnika, ki je bil učenec celovške kmetijske družbe in ki sam zelo veliko bere kmetijskih strokovnih spisov; le-ta nam je izrazil svoje prepričanje, da je težko najti tako temeljitih in dobrih kmetijskih knjig, kot jih izdava družba sv. Mohorja.

Tukaj torej stavimo to-le vprašanje:

- 1.) Ali ste g. Wieser brali katero Mohorjevih knjig?
- 2.) Če ne, kako se upate o njih soditi?
- 3.) Ali je predsedništvo volje, v bodoče tako neumestne napade zavrniti, kar se to pot ni zgodilo? Če bi se ta prikazen ponavljala, morali bomo vendar enkrat tirjati, da se kmetijska družba loči v dva oddelka, da pridemo proč od tistih po-sili-Nemcev, ki sicer ne vedo ničesar, a se jim gabi vse, kar nosi krščansko in slovensko ime.

Dopisi.

Velikovec. (Naš „Národní dom“.) Našo posojilnično gostilno pri „črnem orlu“ (Aufmutu) vzame v najem g. Jožef Mahorič iz Poličan na Štajerskem. Tam je vodil doslej veliko gostilno na postaji ter je na glasu izvežbanega gostilničarja. Nastopi svoje mesto dné 1. aprila. V sredo dné 9. aprila se vrši v veliki dvorani omenjene gostilne posojilnični občni zbor.

Dobrlavas. (Misijon.) Od dné 25. svečana do 3. sušca smo imeli tukaj misijon, katerega so vodili duhovniki Jezusove družbe, č. oo.: Jak. Verhovec, Žužek in Kunstel. Cerkveni govori so

metrov dolg in nad 15 metrov širok — ogledali smo si tudi malo celico, ki je precej prostorna in je imela štiri postelje, ali k sreči sem bil v tej celici sam vso pot do Aleksandrije. — Življenje je tu živahno, zlasti, ker se delajo zadnje priprave. Kmalu je odbila ura $\frac{3}{4}$ 12. uro; treba se je bilo ločiti od dragih svojih. Ob 12. uri se je začela ladija gibati. Predno se je zasukala, trajalo je skoro četrt ure. Kmalu smo bili iz luke — še en pogled na lepo mesto, in izgine nam izpred očíj.

Vozili smo se urno — ob 4. uri popoldne smo bili že mimo Pulja — in prikazala se je kršna Dalmacija. Kmalu je bila noč. Dolgo sem ostal še na krovu. Bila je krasna noč in jasno so nam migljale zvezde iz milega neba.

Spal sem prvo noč prav dobro — in ko sem se vzbudil zjutraj in poletel na krov, zagledal sem že laško gorovje, ki se je zmiraj bolj znižavalo; vozili smo se že v višini Ríma. Opoldne smo zagledali od daleč mesto Brindisi. Ob 1. uri se je ustavila ladija, polno ljudstva je bilo na obrežju. Reklo se je na ladiji, da lahko izstopimo, in da se točno ob $\frac{1}{4}$ 4. uri zopet odpeljamo. Ko so napravili most, se je vsula cela množica na ladijo; bile so vse vrste ljudij: fakini, kramarji, celo laški godci in pevci, ki so zabavali potnike cele tri ure.

Izstopil sem tudi jaz in šel skozi siromašno mesto. Grozna revščina je videti in povsod vlada nesnaga. Samo ena večja dolga cesta vodi do laške železne postaje. Sprehajali smo se celo uro po mestu, a nič posebnega ne vidiš, izvzemši samo dva spomenika iz rimskih časov. Pisal sem nekaj razglednic, potem pa šel zopet na krov, in opazoval odtod živahno življenje na obrežju. Vstopilo je še

nekaj potnikov. Točno ob $\frac{1}{4}$ 4. uri smo odrinili. Poslovali smo se od laške dežele ter od Evrope in prišli kmalu v sredozemsko morje. V jadranskem morju nam je bilo vreme milo, ali v sredozemskem morju je kmalu nastal vihar — in močno se je začela gibati in gugati velikanska naša ladija. Viharja ne bom opisoval; samo to povem, da voznja ni bila prijetna. Cele tri noči in tri dni smo se vozili v viharnem vremenu, da smo se do Aleksandrije zakasnili celih 11 ur. V soboto zjutraj videli smo otoke Kefalonijo in Zant, in potem Morejo, v nedeljo zjutraj se vozili mimo Kandije, ali vihar še ni nehal. Zlasti dve noči sta bili hudi in moral sem se trdno držati v svoji postelji, ali vkljub temu sem nekaj ur spal prav dobro. Morska bolezen se je lotila skoro vseh potnikov in tudi mene ni pozabila. V soboto popoldne me je malo davila in jaz njo, v nedeljo sem se popolnoma postil in jo pregnal. Sicer, hvala Bógu, nisem čutil kaj slabega, bil sem zmiraj zdrav; samo hoditi po krovu mnogokrat ni bilo mogoče, in treba je bilo ostati v varnih spodnjih prostorih.

S kakšnim veseljem smo pozdravljali suho zemljo, ki se nam je prikazala dné 24. svečana ob 4. uri popoldne. Ob 5. uri popoldne smo prišli v Aleksandrijo. Že več let se ni zakasnila „Semiramis“ toliko časa, kot na tej poti.

Kakšno življenje vlada v tej luki! Arabcev je privrelo na krov vse polno. Tudi k meni je prišel „deutscher Ali“, ki se mi je priporočal. Kmalu so prišli Slovenci, ki mi jih je poslal prijatelj dr. Pečnik, in sluga nemških sester-Boromejk, da nisem vedel, na katero stran se obrniti. Izstopil sem in se peljal naravnost k Boromejkam.

PODLISTEK.

Na potu v sveto deželo.

V Bejrut-u, dné 3. sušca 1902.

Predragi prijatelj!

Že je dvanajsti dan, odkar bivam na ladiji, in še nisem dospel v zaželjeno sveto deželo. Čakamo v Bajrutu že četrti dan na uro rešitve, ko nas bodo Turki izpustili iz svoje luke. Radoveden boš, kako se mi je godilo. — Evo, tu ti poročam ob kratkem, kar sem doslej na potu doživel.

V Trst sem prišel dné 19. svečana zvečer s svojim očetom in sestro. Čakal me je dragi prijatelj z Dunaja, ki zdaj službuje v Trstu in ki te dobro pozna še od časa tvojega bivanja v Voloski. Bali smo se nekoliko Trsta, ker je tam tekla malo dnij prej kri. Ali vse je bilo mirno — nikjer več ne duha ne sluha o velikih nemirih, ki so jih zlasti v laških časnikih, kakor sem se prepričal v Vidmu, popisavali s tako grozo, kakor da bi v Trstu poklali kar zaporedoma vse Lahe. Zvečer smo se pogovarjali s prijateljem, ki nam je natanko pripovedoval o vseh dogodkih onih dnij.

Drugi dan sem še lahko maševal in pri sv. Antonu sem vzel slovo od domovine ter se priporočal Bógu za dolgo potovanje. Kmalu sem spravil svoje reči na ladijo, ki je bila že pripravljena za odhod; dobil sem vožnji list in ob 11. uri smo šli na veliko krasno ladijo „Semiramis“, kateri sem moral za nekaj dnij izročiti svoje življenje. Ogleдали smo si velikanski parobrod, ki je nad 100

bili dobro obiskani tako iz domače kakor iz sosednih far. Obhajil je bilo 1500. Bog poplačaj misijonarjem njihov trud!

Globasnica. (Nekoliko odgovora.) Zopet je eden naših po-sili-Nemcev spraznil svoj gnoj v celovški klepetulji „Freie Stimmen“ z dné 1. sušca t. l. in zelo se radoval naš novi evangelist „Gustl“, ko je videl tiskan proizvod globaške elite (omikancev), kajti samega veselja je letal s tem izbruhom neotesanosti okoli in pravil: „Zdaj smo v <cajtungah> zopet strgali kaplana in učiteljico.“ Privoščimo mu to veselje. Dopisnik v „Fr. St.“ je v jeseni grozil in pretil: „Gorje <Mir>-u, ako še kdaj kaj prinese iz Globasnice.“ Prinesel je naš list sicer že zopet to in drugo novico iz našega kraja in vprašal je dalje začetkom leta „Kärntner Landbote“, kdo je svoječasno prosil pri društvu „Südmark“ podpore za agitacijo proti katoliško-narodni stranki (žalostno, da je prišlo pri nas že tako daleč, da se mora govoriti o dveh strankah, kar bi se od poklicane strani bilo lahko zaprečilo). Lahko bi bili dali na stavljeno vprašanje odgovor že takrat, a nismo hoteli; a branimo se le osebnih napadov, kakor je „Mir“ pisal že dné 7. nov. 1901. Ker so pa nasprotniki že tako nesramni, da ne znajo drugega nego z osebnimi napadi se vojskovati, smo tudi prisiljeni poslužiti se tega orožja ter odgovorimo, da sta bila „Gustl“ in g. učitelj Sporn tista, ki sta skovala in odposlala prošnjo „Südmarki“. Gospodu Spornu bi le svetovali, da se sprijazni z odlokom ministerstva za uk in bogočastje z dné 28. junija 1885, št. 707., s katerim je učiteljem agitacija strogo prepovedana. Ta odlok velja vendar tudi za Globasnico. Bog obvari, da bi g. učitelju hoteli usiliti drugo prepričanje; naj je navdušen po-sili-Nemec, to pa bi imel vendar imeti pred očmi, da ni samo za otroke „Gustl-nove“ temveč tudi za otroke katoliško-narodne stranke v Globasnici. In če je že v dvomu, kaj mu je storiti, naj bi vprašal svojega g. nadučitelja za nasvet, moža, ki je v svojem poklicu osivel. Torej brez zamere, da smo osebni, ste povsem sami vzrok! — Ni bilo našim liberalčkom zadosti, da so v omenjenem listu že prej napadli gospodičino učiteljico in seveda tudi g. kaplana radi tega, ker se je drznila udeležiti se shoda, katerega je priredila Ciril-Metodova podružnica v Šmihelu dné 2. svečana; komaj se je to kužavo pišče zvalilo v stolnih ulicah, že so se bahali, da pride še več. Nismo hoteli odgovoriti na tak izbruh ljudij, ki sicer toliko upijejo o svobodi mišljenja. — katero pa zahtevajo samo záse, drugim pa je nočejo priznati. Sramotno je pa to, da so nekateri učitelji prišli že na tako visoko stopinjo, da so čisto pozabili na „kolegijalitetu“, na katero so sicer tako ponosni. Krokodilske solze je točil gori omenjeni dopisnik in obžaloval, da se je „drznila“ učiteljica iti na shod v Šmihel. Vodila ga je pri tem želja, da bi učiteljico ovadil pri njenih predstojnikih, kar je razvidno že iz tega, ker piše „da hodi učiteljica po takih <bindišarskih> (to je pač omika!) hujskajočih shodih“; bila pa je v istini samo na shodu v Šmihelu, o katerem je „Mir“ poročal, da ni bilo tam ničesar za učitelje razžaljivega slišati. Dopisniku-obrekovalcu pa povemo tu skrivnost, da so nam znani še drugi učitelji, ki so se tudi udeležili v zadnjem času kakega shoda, brez da bi jih kdo radi tega napadal; kaj

takšnega se more zgoditi le v Globasnici, kjer se nasprotuje vsemu, kar je katoliško-narodnega, in sicer od strani, od katere bi kaj takega nikdar ne pričakovali. Ravno potemtakem pa raste našim petelinčkom greben. — V dopisu z dné 25. febr. je dopisnik „Fr. St.“ čisto po koncu tudi radi tega, ker je gospodičina učiteljica — Kranjica; na tem mestu si dovolimo vprašati, od kod je prišel „Gustl“, kateri zoper učiteljico najbolj svoj jezik brusi in ki je kolovodja naših „Deutschgesinnte“ (nemško-mislečih) Globaščanov, da bomo se vedeli tistega kraja in tistih ljudij varovati. „Ne hodi na solnce, če imaš maslo na glavi“ — zapomni naj si tudi ta mož in naj pomeđe prej pred svojimi vrati, potem pa se še le spusti na kranjska! Jedno se nam pa vendar čudno zdi, da namreč deželni šolski svet ni vprašal prej, nego je nastavljal v Globasnici učiteljico-Kranjico za svet naših nemčurjev. — „Ko je začela gospodičina Tavčar svoje delovanje v Globasnici, se je pokazala dobro Nemko,“ kvasi šušmar v „Fr. St.“ No, ljubeznivemu pisarju povemo še to, da se je tudi g. kaplan prve dni svojega bivanja pokazal kot „dobrega Nemca“, kajti vpeljan je bil pri naših najhujših nasprotnikih, a ni se zdelo komu vredno ga seznaniti s kakim našincem. Naj pride pa še to v javnost: „Gustl“ je pripovedoval, da je rekel naš cerkveni ključar Pajančič materi kaplanovi, ko ga je prve dni obiskala: „nič ne moremo reči čez kaplana, samo to ni prav, da je — Slovenec!“ No, a je res lepa, bi nam mar naj poslali kakega Kitajca? — Čudno je le, da se je učiteljica samo „prvi dan“ pokazala „dobro Nemko“; nekaj bo res na tem, namreč, da govori izvrstno nemški, boljše kot naši odpadniki, kateri hočejo tudi biti Nemci, pa niti nemški ne znajo. Svetujemo jim, da se naj dobro naučijo nemščine, predno pridejo pod prusko „piklhavbo“, kamor toliko silijo, in da naj grejo vprašat na Kranjsko, kako tam delajo, da se tako dobro naučijo nemščine, kakor jo govori naša učiteljica. Če tam že ničesar drugega ne dobijo dobrega, pa naj prinesejo to seboj, namreč — dobre šole, v katerih se naučijo otroci v prvi vrsti svojega materinega jezika in pa vrh tega še prav dobro nemščine, če je že ta tako neobhodno k zveličanju potrebna. Nam se le to zdi jako čudno, da se pri nas celo marsikateremu učitelju ni mogoče toliko naučiti materinega jezika, da bi mogel napraviti iz njega izpit! — Dopisnik pa je tudi nekaj izdal; boji se namreč, da bi učiteljica tega, kar je začasa svojega občevanja z nemškutarji od njih izvedela, ne porabila v „črnem taboru“. Nasprotniki imajo tedaj vendar še nekaj na skrivnem, o čemur v „črnem taboru“ ne smemo vedeti; to bodemo si dobro zapomnili. — „Kranjski duh učiteljice se je čez en mesec zopet začel buditi“, piše celovška klepetulja; mi pa le mislimo, da sploh zaspal ni. Kajti tako „kunšten“ pač nihče ne zna biti, kakor naše izdajice, kateri mislijo, da, če slečejo sukno in oblečejo drugo, na kateri bliska trobojnica „črno-rdeče-zlata“, potem so že čez Bismarka. A ravno v tem se pokaže pravi značaj: s tistimi vleči, od katerih je pričakovati marsikateri judežev groš, ni težko; a zavoljo svojega prepričanja se dati zaničevati in psovati, kakor se godi naši učiteljici od strani ljudij, ki hočejo v Globasnici najbolj omikani biti, to je pač, reči moramo, junaško. Mi

ne zahtevamo, da bi učiteljstvo stalo na naši strani, a ta zahteva je pač vendar opravičena, da stoji nad strankami. — Toliko se nam je zdelo potrebno odgovoriti na drzne napade, katere so naši nasprotniki zvlekli tudi v širšo javnost. Ni jim torej dosti, da se dela zdražba doma, zanesti jo hočejo tudi med širši svet. A baš to bode resen opomin vsem dobromislečim, da se trdno združijo in z združenimi močmi delajo na to, da se v našo občino zopet vrne stara vzajemnost slovenska, katero so kalili le drzni nepoklicanci! H temu pomozi Bog!

Libuče. (Popravek.) V številki 8. našega lista smo stvarno in mirno poročali o ustanovitvi nove požarne brambe v Libučah. Naš dopisnik je omenil tudi in grajal nemško komando. To je dalo načelnistvu prostovoljne požarne brambe v Libučah povod, da nam je poslalo na podlagi § 19. „popravek“, ki je pa vse drugo prej, nego postaven popravek in ga zato nismo dolžni objaviti. Dobili smo popravek dné 3. t. m., torej za številko, ki je izšla dné 6. marca, prepozno. Ker „popravka“ nismo takoj objavili, dobili smo od imenovane požarne brambe še drugo pismo, polno groženj, v katerem dobesedno stoji: „Mi zahtevamo da se more popravek ponatisnit če ne obžalujemo da bomo mogli to s pomočjo Sodnika doseči in bomo Vam Stroške napravili katerih mi ne odstopimo.“ In dalje: „Če v prihodni številki Mira ne najdemo popravka tako bomo si drugi dan primorani drugi dan si to reč drugači uraunati.“ — Da nas je tudi ta grožnja pustila hladne, kaže to, da se v zadnji številki za to stvar sploh zmenili nismo. Mi bi bili dali popravku prostori, če tudi ni sestavljen po zahtevah § 19.; ker se pa v članku prav nedopustno napada našega dopisnika, ga v celoti ne objavimo, pač pa vzamemo iz njega nekaj stvari, in sicer deloma dobesedno. — „Popravek“ se začneja tako-le: „V številki 8, 30. stranki pod napisom — Libuče (Vstanovitve nove požarne brambe) — se je en dopisnik jaku neugodno privošču na nas požarne brambovce odrihati. — Kjer mi tacega nismo vredni ino tudi nismo zaslužili, smo prisiljeni to stvar po § 19 tiskarnega zakona v popravek v peljati.“ — Dostavimo, da si dopisnik ni „jako neugodno privošču na požarnobrambovce odrihati,“ marveč je samo vneto pisal za slovensko komando. — Dalje pravi popravek: „to ni res, da bi bli mi pozabili, da je nas slovenska mati rodila. Res je, da smo spoznali enoglasno nemško velevalo, ali ni res, da bi se naše libuče za volji naše požarne brambe v nemškem velevanju ponemčile! — Zakaj: mi ostanemu slovensci, kakor koli smo bli, ino se tudi materinega jezika nikdar ne bodemo zramovali.“ — Dobro! Izpoved, da tudi brambovci nočejo pozabiti, da jih je rodila slovenska mati, da hočejo ostati Slovenci in se nikdar sramovati materinega jezika, veseli nas in bo razveselila vsakega poštenega Slovence. Seveda še lepše bi bilo, ko bi brambovci to kazali jasno tudi na zunaj s slovenskim poveljevanjem! Če v popravku dalje pravijo, da je nemški komando potreben zato, da se v slučaju kake nezgode razumejo z drugimi nemškimi požarnimi brambami, ki bi prihitele na pomoč, to gotovo ni tako pomembno. Saj imamo tudi po drugih krajih požarne brambe s slovenskim

Kmalu je prišel za menoj dr. Pečnik, ljubljani naš rojak in moj nekdanji sošolec, s katerim sva se presrečno pozdravila in kateremu sem izročil pozdrave vseh koroških znancev in rojakov. Čakali so me že ves ljubi dan, ali kaj „morju upat smemo, in kaj vremenu?“ Obiskala sva še zvečer slovenskega in nemškega frančiškana, ki sta si najboljša prijatelja ter skrbita za dušni blagor Slovencev in Nemcev. Drugo jutro sem prvokrat maševal v Egiptu, in sicer v cerkvi Boromejk. Potem sem si ogledal s svojim prijateljem in drugim Slovincem prekrasno morskno mesto. Ne bom ti ga opisoval. Za-me je bilo vse novo. Sli smo na lepi grič „Kom el Dik“, odkoder se vidi celo mesto tja do velike sohe Aleksandra V. in do zanimivih poganskih katakomb iz drugega stoletja, ki se zdaj odkrivajo.

Popoldne sem se moral posloviti od dragih aleksandrijskih Slovencev, s katerimi sem preživel nekaj prav prijetnih ur in ki so mi osladili kratki a nepozabni sestanek v Aleksandriji. Z malo barčico sem se prepeljal na „Dafno“; tako se imenuje ladija veliko manjša, kakor je bila „Semiramis“, ki me vozi zdaj v sveto deželo. Morje se je umirilo in vozili smo se mirno celo noč. Drugo jutro, dné 26. svečana ob 9. uri smo prišli v Portsajd, kjer sem tudi izstopil in se prepeljal z Arabcem na suho. Maševal sem pri oo. frančiškanih, ki imajo tam lepo cerkev. Ostali smo tú do večera in ogledal sem si imenitni kraj, ki narašča od dné do dné in postaja prav nevaren tekmelec Aleksandrije, odkar se je odprl imenitni sueški kanal.

Zvečer smo zopet odpluli in zapustili Afriko. Vozili smo se mimo svete dežele, kamor so željno

uhajale naše misli in pogledi, v pomorsko mesto Bejrut in tu čakamo, bode se li pri kakšnem popotniku pokazala kuga ali ne. Upamo, da ne. Ker moramo čakati mi, počakaj še Ti — na prihodnji dopis! Iskrene pozdrave Tebi in vsem znancem v mili domovini! Tvoj

Dr. Ehrlich.

Raznoterosti.

Pruski policaji v cerkvi. Poljski list „Wiarus polski“, kateri izhaja v Bohumu na Vestfalskem, poroča, da je bil spreblečen pruski policaj cel čas v bohumski cerkvi, dokler so poljski duhovniki spovedovali tamošnje Poljake in jim oznanjevali božjo besedo. Pruska vlada ga je bojda tja poslala kot ovaduha. „Država strahu božjega in npravnosti.“ Tako imenujejo Prusi s ponosom svojo deželo in tako za njimi ponavljajo naši nemškutarčki, ki so v Prusiji do ušes zaljubljeni. Toda, kdor pruske razmere bolj proučava, prepriča se kmalu o drugem. Tako se n. pr. sami Prusi zgražajo, kedar pogledajo v statistiko; kajti statistične številke dokazujejo, da v državi „strahu božjega in npravnosti“ pride na vsakih sto ljudij eden hudodelec. In v Berlinu spravijo v „luknjo“ vsak dan 300 hudodelcev. V Rusiji pa, katero švabsko-čifutski listi tako nesramno obrekujejo, pride stoprav na 715 prebivalcev eden hudodelec, to je, v hvalisani Nemčiji je sedemkrat več hudodelcev nego v Rusiji.

Bogat pes. Francoski list „Gaulois“ pripoveduje to le dogodbo: Neki pariški berač, ki je bil slep, je imel zmirom pri sebi psa, ki je držal v gobcu jerbašček, kamor so mimogredoči ljudje da-

jali miloščino. Po nekem času je berač umrl, pes pa je po stari navadi prihajal na staro mesto ter nabiral denar. Konečno je tudi pes poginil in pod slamo, na kateri je pes ležal, so našli 3 tisoč frankov. Žal, da list ne poroča, kdo je postal srečen „dedič“ tega premoženja.

Smešničar.

* A: „Znate mi povedati, kedaj ženske najmanj govorijo?“ — B: „O jaz vem! V mesecu svečanu, ker ima le 28 dnij.“

* **Zdravju škodljivo berilo.** Zdravnik vpraša bolnika, ki se zvija vsled bolečin v želodcu: „Ali ste kaj takega jedli ali pili, da vam je tako slabo?“ — Bolnik: „Ne, gospod doktor, pa v „Kärntner Wochenblatt-u“ sem bral poročilo o ustanovitvi vsenemškega društva, in da je Berčinger nosil veliki zvonec, pa me je kar krč prijel v želodcu.“ (Mene tudi! — Opomba stavčeva.)

* **Gospica v nevarnosti.** Dva gospodiča gresta po ulici. Mimo pride mlada gospica v zeleni obleki. „Glejte, glejte!“ pravita, „dobro da ni tu nobenega osla, ker bi ji skočil na zeleno krilo ter je snedel.“ — Ko gospica to sliši, se obrne in reče: „No, sem že iz nevarnosti, ker ravnokar sta šla dva osla mimo, pa nobeden mi ni tega storil!“

* Kmet k eksekutorju: Ne bodite tako surovi proti meni, marveč hvaležni bi mi morali biti, da davka ne plačujem ob pravem času; če bi vsi plačevali hitro, od česar pa bi vi živeli?“

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

poveljevanjem, ki so se pri mnogih požarih prav izvrstno postavile ognju v bran, in katerih slovenske besede gotovo niso ovirale pri človekoljubnem delovanju v blagor bližnjega. Ravno narobe je: Če so pri požarni brambli možje, ki le malo ali nič ne znajo nemški, se bodo nemškim besedam le zelo težko privadili in lahko ravno v času največje nevarnosti in potrebe na-nje pozabili ter lahko mnogokaj narobe napravili! — Na druga očitanja v večkrat omenjenem popravku, oziroma v drugem pismu, se ne bomo ozirali. Upamo, da se bodo požarni brambovi zvesto ravnali po prej navedeni izjavi, in da se bodo vedno odločno upirali temu, da bi požarna bramba morda postala ponemčevalnica, kakor naši narodni nasprotniki želijo! Delajte tudi vi vedno in povsod za to, da se širi narodna zavest, da se utrjuje bratska ljubezen in da vsi vzajemno in navdušeno delamo za to, da bo:

„Na svoji zemlji prost naš rod,
Na svoji zemlji svoj gospodar!“

Spodnji Rož. (Ravno.) Dne 8. t. m. so zasačili pri sv. Lenartu na Ljubelju nekega 40 letnega moža, ko je praznil v cerkvi nabiralnice. Prejšnji dan se je klatil po Podlublju in se obnašal tam zelo oblastno, da je prišel z nekaterimi fanti celo v pretep. Izročili so ga sodniji v Borovljah. — Blizu Bajtiše so našli dne 13. t. m. lovca Oraše ustreljenega.

Št. Jakob v Rožu. (Kdo bode naš novi nadučitelj? Res važno vprašanje z ozirom na naše zmedene šolske razmere, pa kaj pomaga vprašanje, ko je zadeva kolikor toliko že rešena. G. deželni šolski nadzornik Palla je menda mogočen mož ter umé dognati svoje namene — in prej ko ne bode tudi št.-Jakobski nadučitelj postal oni gospod, katerega bode hotel imeti g. nadzornik Palla, naj je že kompetiral kdorkoli. Da bode pa g. Pallatov izvoljenec, g. Fr. Woschitz, sedaj nadučitelj v Domačalah, temu se ne bode nihče čudil, ki pozna g. nadzornika ljubezen do Slovencev in pa g. Woschitza zasluge za nemškutarijo, katere si je tukaj v Št. Jakobu pridobil začetkom tega leta. Že tedaj so ga naši nemčurji imenovali bodočega št.-Jakobskega nadučitelja, dasi sedaj vpokojeni g. nadučitelj svoje prošnje za vpokojenje še niti oddal ni. Sedaj, ko je bilo mesto nadučitelja razpisano, pa tam po Gorinčičah in v Kotu menda že vrabei na strehah čivkajo, da bo novi nadučitelj št.-Jakobski g. Woschitz. Nekateri celo pripovedujejo, da so to novico izvedeli v Celovcu, kar se nam zdi pač neverjetno, da si je pri nas marsikaj mogoče, da bi bilo prav. Pa naj si bode, kakor že hoče: g. Palla naj le hodi svojo pot, nikar pa naj tudi nam ne zameri, če bomo tudi mi hodili svojo pot, ter se predrnili g. ministerskega predsednika vprašati, ali njegove s tako odločnostjo izgovorjene besede: „v narodnih in političnih zadevah morajo biti nepristranski ne le ministri, marveč vsi uradniki do zadnjega praktikanta“ — ali te besede veljajo tudi za g. deželnega šolskega nadzornika na Koroškem in pa za g. nadučitelja! Govori se natihoma in javno, da g. deželni šolski nadzornik onim gg. učiteljem in učiteljicam, katerim je izbral primerno mesto, kar ukaže, naj kompetirajo, in tisti mesto tudi dobijo. Za to trditev, pravijo, da je dovolj dokazov po celem Koroškem. Kaj pa, ko bi se tudi v Št. Jakobu kaj sličnega zgodilo? Skoraj si ne moremo drugače misliti; kajti da bi se g. Woschitz kar sam od sebe upal v Št. Jakob prositi, se nam vidi bolj kot čudno. Saj g. Woschitz vendar vé, da se je s svojim, da rabimo za danes najrahljši izraz: povsem strankarskim postopanjem pri zapisoivanju otrok za nemško in za slovensko šolo postavil v očitno nasprotstvo skoraj s celo faro, izvzetih par kričičev! Dalje mora g. Woschitz tudi vedeti, da se je radi njegovega strankarskega postopanja tako šolski svet št.-Jakobski, kakor tudi občina št.-Jakobska pritožila na ministerstvo. Kljub temu pa bi se g. Woschitz drznil prositi za nadučiteljsko mesto v Št. Jakobu? Mogoče je sicer vse — namreč tukaj pri nas na Koroškem, vsekako pa bi to bilo čudno, zelo čudno, če se spomnimo besed ministerskega predsednika, da morajo biti „v narodnih in političnih rečeh nepristranski vsi uradniki do zadnjega praktikanta.“ Pa „vederemo!“ Če mora boj pri nas biti še hujski, kakoršen je že — Št. Jakobčani se ga ne štrašimo!

Dholica. (Redka plodovitost.) Pri Sušniku v Hadaučah je te dni vrgla svinja 21 praset, in sicer 19 živih ter dva mrtva. Ker more sama le 11 mladičev dojeti, so morali druge oddati.

Velik poraz Angležev v južni Afriki.

Neštetokrat že so bahati in širokoustni Angleži zatrobili v svet novico, da bode vojski v južni Afriki kmalu konec in da so Buri popolnoma poraženi. Vselej še se je pokazalo, da so taka poro-

čila naravnost lažnjiva, in da se Buri še vedno junško zoperstavljajo angleški premoči. Dà, ravno zadnji čas so Buri zopet dosegli naravnost velikanske uspehe in so Angležem prizadjali uprav občutne izgube, ki so v Londonu povzročile naravnost strah in grozo: Posrečilo se jim je celo ujeti angleškega generala in „junaka“, lorda Methuena, ki je pri londonski gospodi posebno priljubljen, in angleški kakor drugi Angležem prijazni listi morajo priznati, da je to najhujši udarec, ki so ga Angleži doslej dobili v južni Afriki.

Prvo uradno poročilo o tem boju, ki se je prebralo v angleški spodnji zbornici, se glasi: Burske čete so pod Delarey-evim vodstvom dne 7. sušca blizu Treboscha napadle Methuenovo armado. Ušel ni z zdravimi udi menda nihče. Na angleški strani so ubiti 3 častniki in 38 mož, ranjenih je 5 častnikov in 72 mož, pogreša se pa 1 častnik z 200 možmi. Poleg tega so izgubili Angleži vse topove. — To naznanilo je napravilo na zbornico uničevalen utis. Irski poslanci so ploskali, večina jim pa je ugovarjala.

Drugo poročilo nam podaja obširnejšo sliko o boju samem. Pravi se tu, da je Methuen dne 6. t. m. z 800 konjiki, 300 pešci in 5 topovi odšel iz Wynburga v Lichtenburg ter nameraval naslednji dan sniti se s 1300 možmi pri Revifountainu. Med Tevibothom in Palmithom-Knilom ga je pa Delarey nenadoma napadel od treh strani. Ušlo je le 500 konjikov, katere so Buri štiri milje daleč zasledovali, v Maritzburg. Tu so sporočili o velikem porazu ter tudi povedali, da se Methuen ranjen nahaja v burskih rokah. Tudi drugega poveljnika majorja Parisa so Buri vjeli, a ga pozneje osvobodili pod znanimi pogoji. Buri so se polastili tudi vseh vozov in zaloge ter večine vprežne živine, kolikor je ni ušlo v nepopisni zmešnjavi. Methuenov poskus, zajeti burska poveljnika Delareya in Deweta, se je popolnoma izjalovil.

Podrobneje se o ti bitki še poroča: Vozovi Methuena, ki so bili vanje vpreženi voli, so bili eno uro pred onimi, v katere so bili vpreženi mezgi (mule). O prvem jutranjem svitu so Buri Angleže nenadno napadli za hrbtom. V hipu je navstala nepopisna zmešnjava. Splašila se je vprežna živina in konečno tudi konji z jezdec. Ves trud častnikov, ki so hoteli vzdržati red, je bil zaman, ker so Buri jeli pritiskati tudi od leve in desne. Ljudje in mezgi so bežali, dokler niso prišli v pest Burom in bili ločeni od ostalega dela. Najdalje se je držala pehota, a ves odpor je bil zaman. Ker so bili skoro vsi Delarey-evi oddelki preoblečeni v angleške obleke, vojaki niti niso mogli razločevati sovražnika. Bili so se kar sami med seboj in tako Burom olajševali delo. Sovražnik je štel 1500 mož ter imel seboj dva topova. Kakšen „junak“ je Methuen, kaže to, da je do zadnjega ostal v svojem vozu, katerega so vlekli voli, in da je bil tam tudi ranjen in ujet.

General Delarey ima, odkar se je pojavil na bojišču (po letu 1899/1900) posebno vojno srečo. Ve se dosedaj za trideset njegovih večjih ali manjših zmag, o kakem njegovem porazu pa dosedaj Kitchener sam ničesar ne ve. Kdo bi se torej čudil, če je lord Kitchener za Dewetom posvečeval največ pozornosti Delareyevemu delovanju, ter poslal proti njemu v boj nad polovico razpoložljive vojske; čudo pa tudi ni, če Methuen ni mogel biti kos junaku, kakoršnega se je dosedaj kazal Delarey. — Glavni burski poveljniki so sedaj Dewet, Delarey in Botha.

Listi so poročali zadnje dni še o drugih porazih Angležev. Med drugimi se vzdržuje vest, da je burski general Camp popolno porazil angleške čete pod vodstvom generala Greenfelda, s katerim se je nameraval združiti general Methuen. Greenfeldov oddelek je brojil nad 1300 mož.

Po uradnem izkazu so imeli Angleži v sedanji 28 mesecev trajajoči vojski ubitih 995 častnikov in 19.500 mož, invalidov pa 2832 častnikov in 65.869 mož. Buri so oprostili 372 častnikov in 8819 mož.

Novičar.

Na Koroškem.

Duhovske zadeve. Župnijo Ljubno pri Svodju je dobil tamošnji provizor g. Seb. Rehr. — Za nadzornika veronauka na gimnaziji v Št. Pavlu je imenovan č. g. K. Zweiger, dekan v Št. Andražu.

Iz uradnega lista. Dne 22. marca ob 10. uri se oddaja pri okr. glavarstvu v Šmohoru lov občine Blače. Izklicna cena je 240 kron. — Razpisano je mesto učiteljice na prevajški šoli do koncem marca. — Na šoli v Radišah je razpisano mesto učitelja in voditelja do dne 31. marca. Zahteva se znanje slovenščine. — Svinjska kuga je po uradnem izkazu še v občinah: Celovec, Št. Jur ob Celovcu, Žrelec, Dobrlavas, Grebinj, Ovbre.

Celovško mestno gospodarstvo postaja vedno — lepše. L. 1901. se je dovolilo mestu po-

sojilo 4 milijonov kron; polovica tega, t. j. 2 milijoni sta že porabljeni in sicer za elektrarno 1 milijon 700.000 kron, za pokopališče 100.000 kron; drugih 200.000 pa pojde za „nameček“. Treba pa mestu zidati še mestno klavnico, ki bo stala 400 do 500 tisoč kron, vojašnico za 300.000 kron, povečati vodovod itd. Vse to bo stalo precej novcev, katere bo zopet treba vzeti na posodo. — A vkljub temu ima mestna občina še dosti denarja za prav nepotrebne stroške. Novemu godbenemu društvu bo dajala letnih 6000 kron podpore!

Izpred celovških porotnikov. Velik „junak“, vsaj v besedi, je hlapec Andrej Lukanc iz Lobnika pri Železni Kapli (ne iz „Lepena“, kakor smo pomotoma pisali), ki je radi uboja dobil štiri leta težke ječe. Večkrat se je bahal, da hoče posestnikom, ki so mu kaj dolžni, „zmešati čreva“, jih „ubiti“ itd., in je tako vzbujal precej strahu. Lansko jesen je prišel v prepri s posestnikom Osojnikom in ga je zavratno ubil. Zločinec je bil iz ječe že pobegnil, a se je pozneje sam povrnil. Svoj zločin je deloma priznal. — Radi požiganja je stala pred porotniki 14letna Ana Letar iz Dol v šmohorskem okraju. Ker ni hotela služiti pri svojem stricu, je trikrat položila ogenj. Dvakrat so ga še pogasili, tretjkrat je pogorelo 6 pohištev, vrednih 20.600 kron. Zgorela je tudi neka stara ženska, ko je hotela rešiti svoje imetje. Požigalka se je kazala prav trdovratno. Obsodili so jo v šest let težke ječe. — Anastazij Stingl je obljubil Marjeti Wurnitzer v Planici pri Krki, katere prej niti poznal ni, zakon in jej je s to pretvezo kar prvi večer, ko sta se spoznala, izvalil hranilno knjižico za 1400 kron in prstan, vreden 12 kron. Denar je z nekim prijateljem večinoma zaluckal v Gradcu. Opeharjena nevesta je kmalu spoznala, kdo jo je snubil, in je stvar naznanila sodniji. Stingl je dobil 8 mesecev težke ječe. „Nevesta“ je dobila svojega denarja 930 kron nazaj in bode v bodoče nasproti snubcem baje bolj previdna. — Dne 26. grudnia t. l. so, kakor smo svojčas poročali, delavci pri novi železnici umorili majarja benediktinskega samostana v Dobrlivasi, Jos. Širniga. Kot zločinca so zaprli hrvatska delavca Oreškoviča in Mandekiča. Oba sta tajila, ali še le pred kratkim so našli še krvavi nož Oreškoviča v cestnem jarku. Morilec sta dobila prvi deset, drugi štiri leta težke ječe. — Radi nenravnosti je bil obsojen 18letni Avg. Borovnik iz Podlublja na 2½ leta, in Janez Platzner na jedno leto težke ječe. — Petkrat svoje pohištvo zažgal je 57letni posestnik Jožef Kogler iz Plavca v krški dolini. Obtožena sta tudi hlapca A. Sonberger in Peter Leban. Poklicanih je bilo 99 prič in je obravnava trajala dva dni. Obtoženec je bil že 17 krat kaznovan. Zažgal je deloma sam, deloma njegova imenovana hlapca. Petkrat je potegnil zavarovalnico v skupnem znesku 17.987 kron. Priče so izjavile, da je Kogler nekoč dejal: „Raji visoko zavarovati in potem zažgati, kakor delati; zavarovalnica ima denar, saj so itak samo židje.“ Drugokrat je dejal: „Jaz bom skedenj še enkrat lepo pozidal in potem zažgal, ali komu dal žganja, da zažge; to nese več, kakor celo leto težko delati.“ Porotniki so štiri vprašanja zanikali, jedno potrdili in sodišče je Koglerja obsodilo na tri leta ječe. Hlapca sta bila oproščena. — To porotno zasedanje je bilo jedno najdaljših v zadnjih letih. V 9 dneh je bilo 19 obravnav. Obtoženih je bilo 23 oseb, med njimi 3 ženske. Oproščene so bile štiri osebe.

Drobiz. Pri vojaškem naboru v Celovcu dne 10. t. m. je bilo 195 mladeničev, med njimi 90 Slovencev. Potrjenih je bilo 47, med njimi 25 Slovencev. — G. Roland Heinrich, živinozdravnik v Pliberku, je imenovan za mestnega živinozdravnika v Celovcu. — Na Koroškem je 32 „Südmarkinh“ podružnic.

Po slovenskih deželah.

Drobne novice. Ljubljanska „mestna godba“ se razpusti, ker ji primanjkuje pripomočkov. — Novo nemško šolo je ustanovil štajerski dež. šolski svet na Slatini. — „Südmarka“ ima na Štajerskem 84 podružnic. — Pri občinskih volitvah v Voloski-Opatiji je zopet zmagala hrvatska stranka. — V Rim pojde poseben romarski vlak dne 14. aprila iz Gorice. — V Karčovin pri Mariboru se je obesila 72letna starka Neža Rumpf, ker od svojih sorodnikov ni mogla dobiti nazaj izposojenega denarja.

Križem sveta.

Od raznih stranij. Nemški prostolonaslednik se je mudil zadnji čas v Združenih državah, kjer so ga povsod zelo slovesno sprejeli. — Predsednik francoske republike, Loubet, potuje sredi meseca maja v Petrograd, obiskat ruskega cara. — Na Irskem se godé čudne stvari in se baje pripravljata ustaja. — V Mali Aziji je bil na več krajih potres. V mestu Čangaj je razrušenih 3000 hiš, 20.000 ljudi je brez strehe. — Zveza nemških obrtnikov je sklenila, da posebno na Poznanjskem s 1. aprilom ne da nobenega dela več slovanskim delavcem, po-

sebeno ne Čehom in Poljakom. To je odgovor na bojkot nemškega blaga.

Vsenemški načrti. Petrograjski list „Kraj“ prinaša razgovor, katerega je imel nedavno neki odlični Poljak z nekim nemškim politikom. Pri tej priliki je razkril Nemeč vsenemški politični načrt in je dejal med drugim: „S Francozi so naši računski storjeni in cesar Viljem si prizadeva, da bi uvedel dobre odnose s Francijo. Mi damo (?) Francozom Maroko, del Afrike, če treba tudi Belgijo in Luksemburg. Ali druga stvar je z Rusijo. Tu je ogenj in voda, dva naroda, dve civilizaciji, dva sveta. Tu mora (!) priti do spopada. — Nemški <Drang nach Osten> ni samo prazna beseda. Ko nam zmanjka prostora, kam pa hočemo, ako ne v zemlje Slovanov? Gibanje, ki zamore donesti do vojne, pa še lahko traja 50 let v zgodovini. Za narodi so prišli narodi, za civilizacijo civilizacija (omika). Ob času Rimljanov, Galov in Germanov še ni bilo Slovanov, a tudi ti se morajo pojaviti. Vprašanje o Češki in Poznanju so le predigre, predstraže; za temi pride velik boj, ki se bode bil ob mejnih pokrajinah. Zakaj pa se je vračala naša vojska iz Kitajskega čez Trst? Zato, da pokaže nemškemu narodu, kod pelje najbližja pot v sredozemsko morje. Danes ni Nemca, ki bi ne sanjal o Trstu.“ — „Ali pride do boja z Avstrijo?“ vpraša Poljak. „Bog obvaruj! Avstriji damo (!) Solun, Srbijo, Carigrad, ali Trst mora biti naš.“ — Tako hočejo domišljivi Nemci razpolagati s svetom, a ne mislijo na resnični rek, ki pravi: „Prevzetnost gre pred padcem.“

Tržne cene.

V Celovcu, dné 13. marca 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca . . .	11	20	14	—	— bik
rž	9	36	11	70	— pitana vola
ječmen . . .	8	49	10	61	115 vprežnih volov
ovés	5	64	7	05	9 juncev
tursica . . .	7	35	8	19	69 krav
pšeno	14	—	17	50	1 telica
fižol	—	—	—	—	27 pitanih svinj
krompir . . .	2	20	3	70	3 prasce
leča	—	—	—	—	
ajda	7	—	8	75	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 280 K do 300 K, krave po 165 K do 180 K.

Sladko seno je meterski cent po 6 K 40 v do 7 K 40 v, kisló seno po 4 K 80 v do 6 K 40 v, slama po 4 K 20 v do 5 K — v.

Promet je bil srednji.

Velikovec, dné 12. marca. Prignali so: 1 bika, 312 volov, 116 krav, 9 telic, 3 teleta. Cena za pitano živino 58 do 62 kron, za vprežno živino 52 do 56 kron za meterski cent žive vage. 127 ovac, 5 zaklanih svinj, 6 koz. Promet je bil slab.

Vabila.

Hranilnica in posojilnica v Sinčivasi ima svoj letni občni zbor na velikonočni ponedeljek dné 31. marca 1902, ob 1. uri popoldne, v posojilnični pisarni v Sinčivasi. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo o delovanju posojilnice l. 1901. 2. Sklep o čistem dobičku. 3. Volitev odbora. 4. Potrditev kupne pogodbe kupljenega posestva. 5. Razni nasveti. K temu zborovanju so povabljeni vsi člani posojilnice. Ako bi se ne sešlo o določenem času potrebno število članov, se vrši drugo zborovanje ob 2. uri pri vsakem številu navzočih udov. **Odbor.**

Hranilnica in posojilnica za Št. Janž in okolico ima svoj letni občni zbor velikonočni ponedeljek dné 31. marca 1902, ob 3. uri popoldne, pri Gašperju v Podsinčivasi po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo o delovanju posojilnice za leto 1901. in potrdilo letnega računa. 2. Sklep o čistem dobičku. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti in predlogi. K temu zborovanju se tem potom uljudno vabijo vsi člani posojilnice. — Ako bi se ne sešlo o določenem času potrebno število udov, se vrši zborovanje ob 4. uri istega dné pri vsakem številu navzočih članov. **Odbor.**

Hranilnica in posojilnica v Velikovecu ima svoj letni občni zbor dné 9. aprila 1902, ob 1. uri popoldne, v veliki dvorani gostilne pri Aufmuthu („Národní dom“). Na dnevnem redu je: 1. Poročilo o delovanju posojilnice l. 1901. 2. Potrditev računa za leto 1901. 3. Sklep o čistem dobičku. 4. Volitev novega odbora. 5. Razni nasveti. Ako bi o določenem času se ne sešlo potrebno število članov, se vrši zborovanje ob 2. uri pri vsakem številu navzočih udov. **Odbor.**

Lepe slovenske razglednice

prodaja

A. Raunecker, knjigotržec v Celovcu (na novem trgu).

Slovinci! Poslužujte se le slovenskih razglednic!

Loterijske številke od 15. marca 1902.

Gradec 11 10 74 72 66
Dunaj 52 32 85 73 89

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

NAZNANILA.

Vpokojeni duhovnik

dobi mesto. Letna plača 3 do 400 gld. (6 do 800 kron). Oglasiti se je pod naslovom: „Vpokojeni duhovnik“ pri uredništvu „Mira“ v Celovcu.

Občinski tajnik,

ki je ob **jednem tajnik slovenske posojilnice v Šmihelu pri Pliberku**, se takoj sprejme. Dotični mora biti slovenske narodnosti ter zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi. Plače je 720 kron od občine, 240 kron od posojilnice in gotovega postranskega zaslužka je najmanj 100 kron, torej vкуп 1060 kron na leto. Oglasila naj se pošiljajo na županstvo Bistrica pri Pliberku, pošta Šmihel nad Pliberkom na Koroškem.

J. Rudolf, župan.

V najem se dá

v nekem mestu Spodnje Koroške **gostilna** z najboljšim prometom z žitno trgovino in s prostorom za prodajalnico z mešanim blagom. Pisma naj se pošiljajo upravništvu „Mir“-a pod št. 1000.

Mutni mlin

s tremi tečaji, stalno vodno močjo, poleg hlev za krave in svinje s pašnikom, se dá s 1. aprilom 1902 v **Tinjah** v najem. Več pové Marija Graf, Celovec, Wulfenove ulice št. 8.

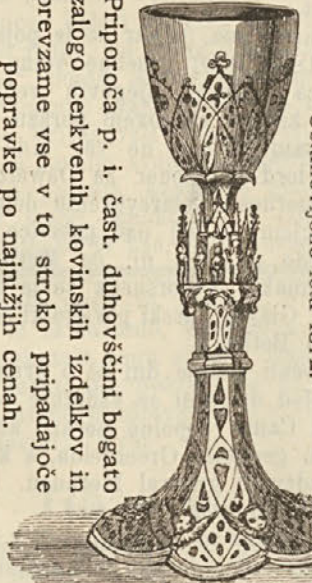
Po ceni prodá se v Pliberku

enonadstropna hiša z vrtom, v kateri je bila več let trgovina z mešanim blagom. Prodá se tudi oprava. Hiša je pripravna tudi za vsako drugo trgovino. Več pové gospa Marija Hafner v Pliberku na Koroškem.

Hiša se prodá.

ali pa tudi dá v najem iz proste roke. Pri hiši je okrog 35 birnov posetve, 18 oralov gozda in 3 orale travnikov. Gozd je dobro zaraščen, deloma je že za posekati; hiša v prav dobrem stanu, hlev obokan. Nahaja se v Wernberskeji občini, ob železnici blizu Beljaka. Pisma naj se pošljejo pod: **Poste restante št. 165.** Pošta Podravlje (Föderlach) na Koroškem.

E. Mehlihofer,
mešanski pasarski mojster v Celovcu.
Ustanovljeno leta 1872.

Priloga p. i. čast. duhovščini bogato zalogo cerkvenih kovinskih izdelkov in prevzame vse v to stroko pripadajoče popravke po najnižjih cenah.

Jako važno

za boleajoče na želodcu!

Pomanjkanje teka, bolečine in slabost želodca, slabost ter glavobol vsled slabega prebavljanja, **slabo prebavljanje** itd. odstranjujejo takoj znane

Brady-eye (marijinoceljske) želodčne kapljice.

Dobivajo se v vseh lekarnah.

Na tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Jedna steklenica z navodilom 40 kr., dvojna steklenica 70 kr. Glavni razpošiljatelj: **C. Brady**, lekarna „Hogerskemu kralju“, Dunaj I.

Pred ponaredbami se svári. Prave marijinoceljske želodčne kapljice morajo imeti varstveno znamko in podpis: *C. Brady*

Mizarski pomočnik,

ki natančno dela, dobi trajno delo pri **Franju Grafenauerju**, orglarskem mojstru na Brdu, pošta Šmohor (H-rmagor). Pomočnik mora biti katoliške vere in Slovenec. Vojašinske razmere se naj povedó. Oglasila pismeno.

Službo cerkovnika in organista

se oddá pri podpisanem župnijskem uradu. Prosto stanovanje, nekaj polja. Znanje kake obrti za postranski zaslužek pri pičli plači neobhodno potrebno; istotako znanje slovenskega in nemškega jezika. — Prosilci naj vložé do velike noči prošnje na: Župnijski urad na Vratih, pošta Unterthörl.

Avguštin Križaj, župnik.

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preizkušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzajem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor

pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izbornó sredstvo za želodec. Pomirjuje, krepi, utešuje bolelost, vzbuja tek, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin želodca, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezni, ki morejo nastati vsled zapeke, napenjanja itd. Škatla 42 h, šest skatlic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Škatla 80 h, tri skatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša ból in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (Gichtgeist) priročno ročljiv je kot bóli utešujoče, lajšajoče drgnenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživlajoče drgnenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura zoper kurja očesa,

Varstvena znamka.

preizkušeno sredstvo proti bolestinim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba bolno mesto s priloženim čopičem zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na **dr. Trnkóczyja** redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kedar živina noče žreti, pri kravah da se izboljšuje mleko. Zavojček z rabilnim navodilom 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prasičji redilni in krmilni

prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prasiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Varstvena znamka.

Pozor! Ta prasičji prašek in kakao-sladni čaj dobite tudi v vseh prodajalnicah, če pa ne, potem po pošti.

O V E S

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbníštvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franco proti 3 K 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.